

TREN MAKİNİSTİ (DEMİRYOLU)

TANIM

Belirli çalışma süresi ve çalışma kuralları içerisinde, talimatlara uygun olarak emniyetli, konforlu ve ekonomik bir şekilde, hazır olan cer araçlarını ve treni teslim alan, sevk ve idare eden nitelikli teknik kişidir.

A- GÖREVLER

- İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;
- İş organizasyonu yapar,
- Tren ve Cer aracının servis öncesi kontrollerini yapar
- Lokomotifin mekanik aksamını yağlar ve gerekli güvenlik önlemlerini alır,
- Lokomotifi çalıştırır ve yol boyunca hareket emirlerine, tarifelere, işaretçinin ve diğer demiryolu personelinin vereceği sinyallere uyar ve trenin hareketlerini kontrol eder,
- Tren seyri sırasında oluşan arıza ve acil durumlarla ilgili işlemleri yürütür,
- Seyahat sırasında ufak tamir ve ayar işlerini yapar,
- Lokomotifte görev yapan diğer çalışanları denetler,
- Yolculuk bittikten sonra rapor tutar ve ilgili defterleri (vukuat defteri vb.) doldurur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Cer aracı
- Çoklu kumanda kuplörü
- El kitapları
- El feneri
- İletişim araçları (telsiz, telefon, cep telefonu, GSMR)
- İlkyardım çantası
- İşaret bayrakları
- İşaret levhası
- Kare anahtar
- Kestane fişegi
- Kumanda anahtarı
- Makas çevirme kolu
- Tevkif takozu
- Tren anahtarı
- Tren seti hortum ve contası

TREN MAKİNİSTİ (DEMİRYOLU)

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Tren Makinisti olmak isteyenlerin;

- Göz-el ve ayaklarını eşgüdüm halinde kullanabilen, Uyarıcılara çok çabuk tepki verebilen,
- Belli bir anda bir çok şeyi algılayabilen,
- Dikkatli, sorumlu, soğukkanlı,
- Renkleri ayırt edebilen,
- Makinelerle uğraşmaktan hoşlanan ve mekanik yeteneği olan kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Tren makinistliğinin önemli bir kısmı cer araçlarının içinde geçmektedir. İdeal koşullarda cer aracı, aydınlatılmış, havalandırılmış, nem ve sıcaklık kontrolünün sağlandığı, toz, kir veya kirlilik yaratan etkenlerden arındırılmış bir ortamdır. Çalışma ortamının uluslararası standartların üzerinde olmamak kaydıyla, olumsuz koşulları arasında, koku, gürültü, nem, titreşim, aşırı hava akımı ve elektrik akımına maruz kalma tehlikesi sayılabilir. Uzun yol sürüşlerinde sürekli kabin içerisinde ve gece sürüşleri yaparlar.

Günün her saatinde ve resmi tatil günlerinde çalışma söz konusudur. Makinistlik yoğun dikkat gerektiren bir meslek olup, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymada istisnasız bir duyarlılık ve dikkat gerekmektedir

Tren Makinistinin kapalı mekan, hız ve yükseklik korkusunun olmaması, soğukkanlı olması, reflekslerinin güçlü olması gerekmektedir.

TREN MAKİNİSTİ (DEMİRYOLU)

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN
VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından Akredite edilen TCDD Eskişehir Demiryolu Eğitim ve Sınav Merkezi'nde verilmektedir.

Ayrıca Türkiye İş Kurumu (İŞKUR)-Eskişehir Demiryolu Eğitim ve Sınav Merkezi işbirliği ile açılan meslek kurslarında da mesleğin eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE
GİRİŞ KOŞULLARI

Mesleğin eğitimine girebilmek için, Meslek yüksekokullarının (Önlisans); Elektrik, Elektronik, Elektrik- Elektronik, Elektronik Teknolojisi, Makine, Oto Elektrik-Elektronik, Oto Motor Teknolojileri, Motor, Mekatronik, raylı sistemler elektrik ve elektronik, raylı sistemler makine teknolojisi, raylı sistemler makinistlik bölümü ve Mühendislik Fakültesi Raylı Sistemler Mühendisliği bölümünden mezun olması gerekmektedir.

35 yaşını doldurmamış olmak,

KPSS'den meslek için geçerli puanı almak,

Askerlik görevini tamamlamış, tecilli veya muaf olmak başvuracak erkek adaylar için

"Tren Makinist Yönetmeliği" ekinde belirtilen EK-1 ve EK-2 sağlık koşulları ile psikoteknik sertifikalara sahip olmak,

Eğitim sonrası:

Tren makinist ehliyetine sahip olmak

- Tren Makinist Ulusal Yeterliliğinde geçerli MYK mesleki yeterlilik belgesi sahibi olmak.

- Eğitim aldığı kurumdan alacağı, eğitim sırasında sürüş uygulamalarını yaptığı hat kesimi ve kullandığı cer aracını gösteren belgeye sahip olmak.

EĞİTİMİN SÜRESİ
VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitim süresi; 960 saat toplam 160 gündür. Mesleki Yeterliliğe Dayalı Tren Makinisti Eğitiminin içeriği:

- İSG, Çevre Koruma ve Kalite Yönetimi, Stres ve Kriz Yönetimi: 96 saat (16 gün Teorik)
- Demiryolu Trafik ve Tren İşletme : 552 saat (92 gün Teorik)
- Simülatör Tren Kullanım Teknikleri 120 saat (20 gün Simülatör)
- Manevra Sürüş Uygulamaları 30 saat (5 gün)
- Tren Sürüş Uygulamaları: 162 saat (27 gün toplam 6750 km tren sürüş uygulaması)

EĞİTİM SONUNDA ALINAN
BELGE-DİPLOMA

Eğitimlerini tamamlayan öğrenciler yapılan sınavda başarılı olduklarında **"Tren Makinisti " mesleki yeterlilik belgesi alırlar.**

TREN MAKİNİSTİ (DEMİRYOLU)

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Meslek elemanları, ağırlıklı olarak TC Devlet Demiryolları ile şeker fabrikaları, demir çelik fabrikaları, şehir-içi raylı sistem yolcu taşımacılığında çalışabilirler.

Demiryolu taşımacılığında, buharlı lokomotiflerden dizel lokomotive ve dizel-elektrikli lokomotive daha sonra da tesisatı olan demiryollarında elektrikli lokomotive geçiş yapılmıştır. Teknolojinin gelişmesine paralel olarak bazı ülkelerde bilgisayarlı lokomotiflerin kullanıldığı görülmektedir.

Artan nüfus beraberinde kitle taşımacılığı sorununu da getirmektedir. Kitle taşımacılığının en ekonomik ve güvenli araçlarından birisi de trendir. Ülkemizde demiryolu ile yük ya da yolcu taşımacılığının istenilen seviyede olduğu söylenemez. Bir ülkenin gelişmesi için demiryolu taşımacılığı çok önemli olduğuna göre ülkemizde de bu alanda önemli atakların yapılması bir zorunluluk olmaktadır. Demiryollarının gelişmesi ve modernleştirilmesi demek, aynı zamanda daha fazla makinistin çalışması demektir.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

EĞİTİM SONRASI

Makinist olarak TCDD de kadrolu başlayan kişiler, asgari ücretin 2 katı civarında, sözleşmeli başlayanlar ise asgari ücretin 4 katı civarında maaş alırlar. Ayrıca yola bağlı olarak yaptıkları fazla kilometre ve mesai içinde ayrıca para almaktadırlar. Şehir içi raylı sistemlerde çalışanlar ise asgari ücretin 1,5 ila 2.5 katı arasında ücret almaktadırlar. Özel sektörde çalışanların ücret politikası eşitlik arz etmektedir.

TREN MAKİNİSTİ (DEMİRYOLU)

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Ön lisans programı mezunları “Lisans Öğrenimine Dikey Geçiş Sınavında (DGS)” başarılı oldukları takdirde; kılavuzda belirtilen programlara kontenjan dâhilinde dikey geçiş yapabilirler.

Lisans programı mezunları ise yüksek lisans ve akademik kariyer yapabilirler. Akademik kariyerlerine uygun olarak yükseköğretim kurumlarında araştırma görevlisi, doktor, doçent, profesör gibi unvanlara yükselme olanağına sahiptirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

İş hayatındaki mesleki bilgi ve tecrübelerine göre üst görevlere yükselme olanağına sahiptir

BENZER MESLEKLER

- Şoför (Genel),
- Gemi Kaptanı,
- Pilot.

TREN MAKİNİSTİ (DEMİRYOLU)

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- İŞKUR Genel Müdürlüğü "Türk Meslekler Sözlüğü" Ankara-1983 Yayın No: 173,
- TCDD Dizel Elektrikli Lokomotiflerin Kullanma Arıza Bulma ve Giderme Kılavuzu,
- TCDD İşletmesi " Demiryolu Trafiğinin Merkezlerden İdaresi Talimatnamesi " (TMI) İzmir-1982 Yayın No: 252,
- TCDD İşletmesi " TCDD İşaret Yönetmeliği " İzmir-1980 Yayın No: 26,
- TCDD İşletmesi " Trenlerin Seyri Sefer Talimatnamesi " İzmir-1982 Yayın No: 251,
- 31/12/2016 tarihli ve 29935 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tren Makinist Yönetmeliği
- 18 Mayıs 2019 tarih ve 30778 sayılı Tren Makinist Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik,
- Tren Makinisti (Seviye 4) 10UMS0059-4/ 21.02.2018 / 02 Ulusal Meslek Standardı,
- Tren Makinisti (Seviye 4) 11UY0035-4 / 30.05.2018 Rev. No:03 Ulusal Yeterliliği,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Mesleki Yeterlilik Kurumu web sayfası www.myk.gov.tr
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.